ОБОД МАҲАЛЛА ЙИЛИ:

ҲАР КИМ САВОБ ИШ ҚИЛСИН, ҲАР КУН САВОБ ИШ ҚИЛСИН!

106-кун

15 (345)

2003 йил 16 апрель

Чоршанба

O'ZBEKISTON OQSOQOLLAR KENGASHI "MAHALLA"

Mahalla

Газета 1996 йил январь ойидан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармасининг нашри

Сотувда эркин нархда

2-саҳифада
- Селбиниёз опа яна тўй қилди.
- Ширкат — яхши, ЖЭК эса...

3-саҳифада
- Ғафур аканинг бозоркўм мухлиси.
- Эринмаган кишининг иши...

4-саҳифада
- Бепарволик - ёнғинга ён босишдир!
- Йиғламаслик айбми, айтинг?

● Газета ва газетхон мулоқоти

"MAHALLA"ГА ОБУНА БЎЛИШГА ҲЕЧ ҚАЧОН КЕЧ ЭМАС

- Халқимиз китобхон ва газетхон, - дейди Тошкент шаҳар Ҳамза туманида яшовчи фахрий оқсоқол Маҳамадамин Расулмуҳамедов, - ўтган йили "Mahalla"га ёзилмаганим учун киоскама-киоска газетани ахтараверив, роса сарсон бўлган эдим. Бу йил маҳалла фаоллари уйимга келиб, обунани ташкиллаштиришди.

Ўрни келганда бир таклифни айтмоқчиман: айрим кам таъминланган оилалар газета ўқишга жуда қизиқишади-ю, бироқ моддий жиҳатдан қурбилари етмайди. Ана шундай пайтда ташкилотчилар ҳомий ташкилот, ҳудуддаги корхона ҳамда хусусий тадбиркор ёки фермерлар ёрдамини уюштирсалар ёмон бўлмасди. Ахир, эҳтиёжманд хонадонга маърифат нурини олиб киришдан ҳам савобли иш борми ўзи?!

Обуна тўғрисида гап кетганда, яқинда Ўрта Чирчиқ туманида бўлганимиздаги бир суҳбат ёдга тушади. Суҳбат мавзуи тўй-маросимлар, маъракалар хусусида борарди.

- Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, "Маҳалла" жамғармаси ва республика Хотин-қизлар қўмитаси биргаликда ишлаб чиққан тавсиялар "Mahalla" газетасида босилган, деб эшитгандим, шу газетани топинглар, - деди оқсоқол.

Йиғин педагог-тарбиячиси қанча изламасин газетани тополмади. Кейин оқсоқолга эслатди:

- Яқинда навбатдан ташқари сайловда раисликка сайланганингиз сабабли обуна ишларига қўлингиз тегмаган. Ўзингиз шундай дегандингиз.

- Ҳа, дарвоқе, - оқсоқол изза бўлди-ю, бу ҳолатини ташига чиқармади, - қаердан бўлмасин, ўша газетани топиб келинглар. Биз ўша асосда тадбирлар тузишимиз керак...

Ана шундай ноқулай аҳволга тушмасликнинг биргина йўли - газетага обуна бўлишдир. Йилнинг қолган қисми учун обуна давом этмоқда. Шунинг учун ҳам таҳририятимиз ўз севимли газетангизга обуна бўлишингиз, унинг янада қизиқарли, ўқимишли чиқишига, долзарб масалаларни ўртага кўндаланг қўйилишига кўмак беришингиз, хабар ва мақолаларингиз билан фаол қатнашиб туришингизни таклиф этади.

● Семинар

ДОЛЗАРБ МАВЗУЛАР МУҲОКАМАСИ

10-11 апрель кунлари Самарқанд шаҳрида Конрад Аденауэр фонди, Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, "Маҳалла" хайрия жамғармаси ва тадбиркорликни информацион қўллаб-қувватлаш "Заковат" жамоатчилик фонди ҳамкорлигида ташкил этилган "Фуқароларнинг маҳаллий ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятидаги иштироки" мавзусидаги семинар бўлиб ўтди.

Семинарни Самарқанд вилояти ҳокими ўринбосари Нозир Иброҳимов очди. Семинар иштирокчилари фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятидаги иштироки, иқтисодий ислоҳотлар ва кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш, Ўзбекистон қонунчилигида ўзини ўзи бошқариш органларининг ҳуқуқий мақоми ва уни амалиётга қўллашдаги муаммолар, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларида иштирок этиш муаммолари ва уларни ҳал этиш имкониятлари, маҳалла ижтимоий фикр кўзгусида, Германия ва Франциядаги маҳаллий ўзини ўзи бошқариш органлари ва уларнинг асосий функциялари, вилоят маҳаллаларининг долзарб муаммолари, маҳаллий ўзини ўзи бошқариш органлари ва маҳаллалардаги солиқ сиёсати, мавзуидаги маърузаларни тинглаб муҳокама қилдилар.

Анжуманда Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, "Маҳалла" хайрия жамғармаси раисининг биринчи ўринбосари Ниғматулло Абдуллаев, мазкур семинар раҳбари Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси ходими Муқимжон Қирғизбоев, "Ижтимоий фикр" маркази директори ўринбосари, профессор Озат Ота-Мирзаев, "Маҳалла" хайрия жамғармаси Самарқанд вилояти бўлими раиси Таъназберди Қурбонов, Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси бўлим бошлиғи Дониёр Юнусжоновлар мазмунли суҳбат уюштирдилар.

Семинар вилоят маҳаллаларида юқорида таъкидланган мавзулар бўйича ибратли ишларни амалга ошириш мумкинлигини намойиш этди.

Пардабой ТОЖИБОЕВ,
"Mahalla" мухбири.

Ўзбекистон баҳори

Ҳақиқий деҳқон қиш бўйи ер тафтини соғиниб туради. Янгийўл туманидаги Уфқ фермер хўжалиги деҳқонлари ҳам ерга иликлик югуриши билан экиш ишларини бошлаб юбордилар.

Суратларда: Фермер хўжалиги раҳбари Володя Муродовнинг(ўнгда) ғайрати жўшмоқда;

фермер хўжалигида баҳор мавсумига хос юмушлар авжида.

Р.ГАЛИЕВ олган суратлар

Андижон вилояти

● Муносабат

ҚИШЛОҚ ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНИ... КЕРАКМИ?

Ҳозирги пайтда қишлоқ жойларда қишлоқ фуқаролар йиғини фаолияти кўрсатмоқда. Қишлоқ фуқаролар йиғини аксарият ҳолларда шўролар тузуми давридаги қишлоқ советининг ўрнига юзага келган ташкилот. Тўғри, мустақиллик туфайли унинг фаолияти бутунлай янгича йўналиш касб этган. Лекин айнан мустақиллик туфайли фаолияти қайта тикланган маҳаллалар унинг таркибида қолиб, асосий иш маҳаллалар зиммасига ўтаяпти. Маҳаллаларга давлатимиз томонидан эътибор кучайтирилган ва айни пайтда мавқеи ҳам тобора ошиб бораётир. Айтмоқчимизки, маҳалла юргизаётган фаолиятни қишлоқ фуқаролар йиғини ҳам айнан такрорлаяпти. Баъзан бир-бирига халақит ҳам бермоқда.

Бизнингча, бундай ҳолатда қишлоқ фуқаролар йиғини фаолият юргизиши шарт эмас. Масалан, маҳалла фуқаролар йиғини барча масалалар бўйича ҳокимлик ёки "Маҳалла" жамғармаси туман бўлинмасига ҳисобот бериб тургандан кейин қишлоқ йиғини ортиқча бўғин бўлиб қолмоқда.

Ғани УМАРОВ,
Булоқбоши тумани Ширинбулоқ қишлоғи.

● Қўни-қўшнига мурувват

ҲАЛИМ ТАРҚАТГАН АКБАР АКА

Акбар Жалиловни маҳалламиз аҳли кўпинча «Ҳотамтойимиз» деб атайдилар.

Бу инсон ҳозирда ишнинг кўзини биладиган, шу билан бирга саховатли ва хайрли ишларга бош-қош бўла оладиган тадбиркор. Ўтган йили ҳам баҳор палласида маҳаллада шу кишининг саъй-ҳаракатлари билан ҳалим пиширилган экан. Мана, бу йил ҳам Акбар ака ўз ҳисобидан ҳалим тайёрлатиб маҳалла аҳлига тортиқ этди. У киши маҳалладаги кам таъминланган кўп болали оилаларга, ногирон ва қарияларга мурувват кўрсатиб келадилар.

Моҳичеҳра ЛАТИПОВА.
Ҳамза тумани
Авиасозлар маҳалласи.

● Ҳокимият, маҳалла, муносабат...

ОҚСОҚОЛ ИШГА ТИКЛАНДИ

Янгиер шаҳридаги Ш.Рашидов номли маҳалла оқсоқоли Мирзо Бўронов ҳақиқатнинг борлигига ва унинг темир қанотлари вақтинча букилганлигига ўз мисолида ишонч ҳосил қилди. Йўқса, у ишга тикланиб, яна севимли маҳалладошларига сардорлик қила олармиди?

Мирзо Бўронов 1998 йилда кўпчилик овоз билан маҳалла оқсоқоли этиб сайланган. Унинг куйди-пишдилиги, одамлар ташвиши билан елиб-югуриши ҳаммага аён. Нафақаларни ўз вақтида берилишини уйма-уй юриб сўроқлайдиган, кам таъминланган хонадонлардан хабарбор бўлиб турадиган маҳалла оқсоқолининг ўз вазифасидан ҳокимнинг буйруғига асосан бўшатилгани кутилмаган янгилик бўлди. Ростдан ҳам ўз ишини, ўз вазифасини билиб, жой-жойида бажараётган бўлса, халқнинг яхши ёмон кунларига шерик бўлиб турса... Тўғри, иш бор жойда камчиликнинг учрашиши табиий, аммо...

М.Бўронов маҳалла оқсоқоли вазифасига кирмайдиган унча-мунча ишларни "Ҳоким бованинг сазаси ўлмасин" деб бажарарди. Аммо минг тассуфки, унинг бир ишини уддалай олмади. Яъни маҳалла аҳолисидан табиий газ тўловлари учун ҳар куни 40-50 минг сўмдан пул йиғиш талабини бажара олмади. Ваҳоланки, кунига 20-25 минг сўм газ пули йиғиб топшираётган эди.

Айниқса август ойидаги йиғилиш ҳаммасидан ошиб тушди. Шаҳар ҳокими А.Астанов оқсоқол М.Бўроновни газ пулини йиғиб бермаётганлиги учун қаттиқ койиди. 7 август куни ундан бўшаш ҳақида аризани ёздириб олди. Маҳалланинг умумий йиғилиши қарорисиз ўша куннинг ўзида фармойиш чиқарилди.

Кўпчиликнинг оғзига элак тутиб бўлмайди. Оқсоқолнинг ўзи "газ тўловларини ўз вақтида ҳоким айтганидай халқдан йиғиб ололмаганлиги учун вазифасидан четлатилганини билади, аммо гап болалаганидан болалаб кетди. "Кимсан, оқсоқол ундай иш қилибди, фалончининг пенсиясини бердирмабди, фалон сўм сўрабди..." Бундай оғир гаплар, «емаган сомса учун пул тўлаш» М.Бўроновнинг соғлигига таъсир қилди албатта. У юз-хотирчиликни четга сурди-да бор ҳақиқатни рўй-рост одамларга айтиш учун одил судга даъво аризаси билан мурожаат қилди. Унда шаҳар ҳокими ўз фармойишини бекор қилишини, ўз ишига тиклашликни ва мажбурий бекор юрган кунлари учун иш ҳақи ундиришни, А.Астановдан маънавий зарарни ундиришни сўради.

Судда 1998 йилдан Ш.Рашидов номли маҳалла оқсоқоли бўлиб ишлаб келаётган М.Бўроновнинг қатъиятлилиги, бир сўзлилиги, ўз маҳалласи ободлиги, тинчлиги учун хизмат қилганлиги, ўз ваколати доирасида вазифасини адо этиб келаётгани таъкидланди. Аммо ҳоким одамлар орасида уни обрўсизлантириб, камситган, кексалигини ҳисобга ҳам олмай дўқ-пўписалар қилган.

Боёвут туманлараро фуқаролик ишлари бўйича судининг раиси С.Атабоев оқсоқол М.Бўронов иши юзасидан тегишли қарорни эълон қилди. Унга асосан Янгиер шаҳар ҳокимининг М.Бўроновни ишдан бўшатиш ва меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги фармойиши бекор қилиниб, унинг фойдасига Янгиер шаҳар ҳокимининг ҳисобидан унинг мажбурий бекор юрган кунлари учун 110292 сўм иш ҳақи ундирилиши белгиланди. Энг асосийси - оқсоқолнинг ўз вазифасига қайта тикланиши кўрсатилди. Оқсоқол 2002 йилнинг 7 августидан 2003 йил 24 мартигача ноҳақликдан азоб чеккан бўлса, одил суд қарори ундаги жамики хафақон кунларни пардай тўзитиб юборди. Ҳа, маҳалладошлар ишончи, ана шундай қудратга эга. Ҳақиқатан меҳнат қилган инсонни маҳалладошлари ҳеч қачон хорлатиб, камситиб қўймайди. Аксинча эл ғамида юрганни эъзозлайди, кифтига кўтаради.

Нориниса ҚОСИМОВА

ТАҲРИРИЯТДАН: Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, "Маҳалла" жамғармаси ҳамда таҳририятимизга ҳам Янгиер шаҳрида оқсоқолларга бўлган бундай муносабат ҳақида фикрлар зикр этилган мактублар келган эди. Мана, ниҳоят фуқаролик суди бу масалага ойдинлик киритди. Фақат таҳририят номидан бир ҳақиқатни то суд жараёнигача ҳоким томонидан тўғри англаб етилмаганлигини ачиниш билан эътироф этамиз. Яъни, тегишли қонун ҳужжатларида маҳалла фуқаролар йиғини турли тўловларни йиғишда тегишли идораларга кўмаклашади, деб кўрсатилган. Шунингдек, бу йиғин ҳокимлик тизимига кирмаганлиги учун унинг ходимлари ҳоким томонидан тайинланмайди ва озод этилмайди

Обуна-2003

Mahalla

-Яна нима дейди?

-Иккинчи ярим йилликка обуна бошланибди,- дейди!

-Биз йиллик обуна бўлганмиз, деб айт!

● Шикоят изидан

МУАММОЛАР ЕЧИМ ТОПАДИГАН БЎЛДИ

Хатирчи тумани "Олтинсой" ширкат хўжалиги ҳудудида яшовчи С.Шойимов, Ж.Очилов, Б.Эгамов, К.Саидов ва бошқа (жами 31 имзо) газетхонлар таҳририятимизга хат йўллаб, унда ёнларидан сой оқиб ўтиши, Асфальт заводи эса у ердан бир неча йилдан буён қум олиши натижасида ўзан кенгайиб, турар-жой биноларига хавф солаётгани, мабодо сел бўлса бу хавф янада кучайиши, тегишли ташкилотларга бир неча марта мурожаат этилганига қарамасдан ушбу муаммо ўз ечимини топмаётгани кўрсатилганди.

Ўз навбатида таҳририят мазкур шикоят-хатни Навоий вилояти бўйича ўз мухбирига текшириш ва тегишли чора кўришда кўмаклашишни сўраган эди. Мухбиримизнинг маълум қилишича, хатда таъкидланган далиллар вилоят ҳокими Б.Рўзиев ва мутасадди ташкилотлар раҳбарлари иштирокида муҳокама этилган ҳамда мазкур муаммони ўрганиш ва ҳал этиш учун махсус комиссия тузилиши кўзда тутилган. Дарвоқе, ҳозирданоқ айрим натижалар кўзга кўриниб қолди. Қизил Ярим Ой жамияти Навоий вилояти бўлими ҳисобидан, сел хавф солиши мумкин бўлган ҳудудларга 4800 туп манзарали дарахт ниҳоллари сотиб олиб берилди.

Шунингдек, Пўлкан шоир номли қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Шомуҳаммад Сафаров ҳам бу борадаги саъй-ҳаракатини бўшаштирмади. Ўзининг таклифлари билан мутасадди ташкилотлар раҳбарларига учрашиб, зарурат туғилганда аҳолини бошқа жойга кўчириш ёки карьер ўрнини ўзгартириш учун чора-тадбирлар кўрилишига эришаётир. Туман фавқулодда вазиятлар бўлими бошлиғи Баҳодир Ўсаров бу иш билан алоҳида шуғулланмоқда.

Mahalla

Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва Ахборот Агентлигида 00123-рақам билан рўйхатга олинган.

Нашр кўрсаткичи:148

Хомий: «Матбуот тарқатувчи» ҳиссадорлик жамияти

Таҳририят манзили: Тошкент, Матбуотчилар, 32-уй

Телефонлар:
Қабулхона — 136-53-93.
Тел/Факс: — 133-44-25.
Масъул котиб: 136-53-75
Хатлар бўлими: 136-57-62.

Мақола ва хабарлар мазмуни, факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар.

Дунё воқеалари

ИРОҚ: ЯНГИ ҲУКУМАТНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЙЎЛИДА

Саддам Ҳусайнниниг туғилиб ўсган шаҳри - Тикрит халқаро коалиция назоратига ўтгандан кейин ҳам Ироқда вазият мураккаблигича қолмоқда. Ҳокимиятсизлик туфайли катта шаҳарларда, хусусан, пойтахт Бағдодда талон-тарож оммавий тус олди. Миллий кутубхона таланиб, ёқиб юборилди. Ироқ халқининг фахри ҳисобланган минглаб нодир китоб аланга ичида қолди ёки ўғрилаб кетилди. Миллий музейдаги экспонатлар тақдири ҳам мавҳумлигича қоляпти.

Шу боис АҚШ ва Буюк Британия раҳбарияти мамлакатда тезроқ тартиб ўрнатиш, талон-торожга йўл қўймаслик чораларини кўраётир. Сўнгги хабарларга қараганда, халқаро коалиция ироқлик полициячилар билан ҳамкорликда шаҳарда тартиб ўрнатишга киришган.

Вазият эса Ироқда ҳокимият органларини имкон қалар тезроқ қарор топтиришни тақозо этаётир. Чунки иқтисодиёт тез тикланиши керак. Бунинг учун эса халқаро ҳамжамиятнинг молиявий кўмаги зарур. Бироқ Ироқда қонуний ҳукумат тузилмас экан, молиявий ёрдам ҳақида аниқ бир нарса дейиш мушкул. Ироқни тиклашда иқтисодий эмас, балки сиёсий омиллар биринчи ўринга чиқаётганининг сабаби ҳам аслида шу.

Буюк Британия бош вазири Тони Блэр куни кеча мамлакат парламентида сўзга чиқиб, Ироқнинг келгуси ҳукуматини шакллантириш борасида алоҳида тўхталди. Унинг таъкидлашича, Ироқда шу йил сайлов бўлиб ўтиши мумкин. Унгача тартибини АҚШ ва Буюк Британия таъминлайди. Бош вазир бир неча ҳафтадан кейин ҳарбий ҳаракатлар ниҳоясига етгач, Ироқда вақтли ҳукумат таркиб топишига умид билдирди.

Айрим хабарларга қараганда, шу мақсадда Пентагон Ироққа олтмишдан ортиқ мутахассис жўнатган. Улар ўтиш даври ҳукумати тузилгунича мамлакатни бошқариши керак.

Буюк Британия ташқи ишлар вазири Жек Стро эса Ироқни тиклашда БМТ муҳим ўрин тутишини алоҳида таъкидлади. У бу борада нафақат АҚШ билан Буюк Британия, балки БМТ Хавфсизлик кенгашига аъзо барча давлатларнинг ҳамкорликдаги сайъ-ҳаракати зарур эканига урғу берди.

Шу кунларда Ироқнинг Ан-Носирия шаҳрида ҳам Саддам Ҳусайнга мухолиф сиёсий ҳаракатлар вакилларининг учрашуви бўлиб ўтмоқда. Бу воқеа Ироқда янги сиёсий тизимнинг шаклланиш жараёнини бошлаб бериши керак.

Нима бўлганда ҳам, Саддам Ҳусайн бошқарган қарийб 25 йиллик тузумнинг барҳам топиши барча ироқликларнинг хоҳиш-иродасини ўзида мужассам этадиган ҳукуматни шакллантириш имкониятини бермоқда. Бу имкониятдан фойдаланишда эса Ироқ халқи халқаро ҳамжамият, айниқса, БМТ кўмагига суяниши шубҳасиз.

Саидмурод РАҲИМОВ,
ЎзА шарҳловчиси

Янги тузилма иш бошлади

САМАРҚАНДДА ОҚСОҚОЛЛАР АССОЦИАЦИЯСИ

Самарқанд шаҳар маҳаллалар оқсоқолларининг Ассоциацияси давлат рўйхатидан ўтди. Шу муносабат билан Ассоциациянинг вице-президенти А.Навоий номидаги Самарқанд Давлат Университетининг доценти Ҳалил ШОДИЕВ билан суҳбатлашдик.

- 2000 йил АҚШнинг Халқаро таълим ташкилоти "Акселс"нинг "Таълим соҳасидаги ҳамкорлик" дастури бўйича биз бир гуруҳ олимлар ва ўқитувчилар Калифорния штатининг таълим тизимида фуқаролик тарбия соҳасидаги тажрибаларни ўргандик. Дастур бўйича бизлар 1,5 ой давомида "Маҳаллада фуқаролик тарбия маркази" мавзусида лойиҳа тайёрладик. Ундаги асосий ғоя ҳар бир маҳаллада мавжуд бўлган маънавий ва интеллектуал салоҳиятдан фойдаланиб, фуқаролик тарбия маркази очишдан иборат эди. Чунки Авесто замонларидан бошлаб, хусусан Самарқанд, Бухоро ва бошқа қадимий Шарқ шаҳарларида маҳалла кўп функцияли бошқарув тизими бўлган. Унинг асосий бурчи маҳалла аҳлининг ижтимоий, иқтисодий, тарбиявий ва бошқа муаммоларини биргаликда ҳал этиш эди.

Вашингтонда лойиҳани ҳимоялаш жараёнида АҚШ олимлари ва мутахассислари маҳалла - Шарқона демократиянинг бешиги эканлигини тушундилар ва лойиҳани қўллаб-қувватладилар.

- Самарқандга қайтгач, СамДУ доценти Саодат Хуррамова бошчилигида Сиёб тумани "Эски қаландархона" маҳалласи қошида "Фуқаролик тарбия маркази" нодавлат нотижорат ташкилотини очдик. Чунки бу ерда лойиҳадаги мақсадларнинг маълум бир қисми амалга оширилаётган эди. "Акселс"нинг кўрик-танловига лойиҳани С.Хуррамова билан биргаликда тақдим этдик. Мустақил Ҳамдўстлик Давлатлари бўйича топширилган 143 лойиҳадан, 24 лойиҳа, жумладан бизнинг лойиҳамиз ғолиб деб топилди.

- Ассоциациянинг мақсад ва режалари тўғрисида батафсилроқ тўхталсангиз.

- Ассоциациянинг асосий мақсади ўз-ўзини бошқариш тизимининг ривожланишига, Ўзбекистон Республикасида кучли давлатдан - кучли жамиятга сари ўтиш жараёнида маҳаллалар фаолиятини қўллаб-қувватлаш, маҳалла аҳолисининг ҳуқуқий ва маданий савиясининг ошириш, маҳалланинг моддий ва иқтисодий базасини яратиб, муҳтож фуқароларнинг турмуш даражасини кўтаришдан иборат.

Масалан, маҳалла эҳтиёжидаги хизмат мониторингини ўтказиб, ишсизларни лаёқатига қараб иш билан, жамғармалар, грантлар ёрдамида касбий тайёргарлик ва керакли жиҳозлар билан таъминлаш, бундан ташқари "Жаҳон банки", "Европа тикланиш ва тараққиёт банки" ва бошқа нуфузли банклар орқали, маҳалла ҳудудида кичик бизнес ва турли маиший хизмат пунктларини ташкил қилишига кўмаклашишни режалаштирганмиз.

Бизнинг фикримизча, ўз-ўзини бошқариш органлари келажакда шу даражада ривожланиши керакки, маҳалла мустақил, кўп қиррали бир тизим органига айланиб, нафақат ўз ўзини бошқариш, балки ўз-ўзини моддий таъминлаши ва қолаверса, янги жамғармалар ташкил этишга қодир бўлиши керак.

- Бу йўналишда қандай мисол келтириш мумкин? Ассоциациянинг режалари тўғрисида маълумот берсангиз.

- Ассоциация янги ташкилот бўлишига қарамасдан, маълум ишларни бошлаб ҳам қўйдик. Жумладан, Германиянинг Фридрих Науман жамғармаси, Халқ университетлари Ассоциацияси, АҚШ Халқаро Республика институтлари билан алоқалар йўлга қўйилган бўлиб, айни пайтда бир неча ўқув-семинарларни бевосита уларнинг ёрдами билан ташкил этиш кўзда тутилмоқда.

"Поиск" нодавлат нотижорат ташкилоти билан биргаликда Самарқанд шаҳридаги 8 та маҳаллада экологик муаммоларнинг ечими ҳақида ўқув-семинар ўтказилди. Натижада маҳаллаларда чиқиндиларни камайтириш ва экологик муҳитни яхшилаш ҳақида аҳоли хабардор бўлди.

Суҳбатдош: Пардақул ТЎРАҚУЛОВ.

Кўнгли очиқнинг йўли очиқ

Қашқадарё вилояти

«МЕНИ МАҲАЛЛА ЭЛГА ТАНИТДИ»

... Қарши шаҳридаги Кулол маҳалласи билан Чақар маҳалласи қўшилганда ҳар икки томон аҳли Норгул Мустафоқулова учун овоз бердилар. Негаки, улар бу номзод томонидан Кулол маҳалласида амалга оширилган тадбирларни яхши билар эдилар.

- Ҳар йилнинг ўз хосияти бор, - дейди раис, - «Қарияларни қадрлаш йили» маҳалламиз аҳолиси учун шарафли келди, десам муболаға бўлмайди. Хонадонларимиз тўла газлашди, тоза ичимлик сув билан таъминланди, кўчалар электр нури билан нурафшон бўлди. Баҳор ва кузда ҳар бир оиланинг аъзоси учун уч донадан мевали ҳамда манзарали дарахт кўчатлари экилди. Бу 18323 туп, дегани.

Шаҳар «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати билан ҳамкорликда бокс сектори ташкил этилди. Ҳозир 150 нафар ёш спортнинг ана шу тури билан шуғулланмоқда. Эрта-индин улар орасидан спорт усталари, чемпионлар чиқишига ишонаман. Меҳнат биржаси билан бирга ташкил этилган «Уста ва шогирд» миллий ҳунармандчилик мактабини 116 нафар ёш тугаллаб, бешик, сандиқ ясаш сирларини ўрганди. Гулнора опа Пиримқулованинг «Зардўзлик» мактабини ҳар тўрт ойда 20-25 хотин-қиз тугатиб чиқаяпти. «Гулчеҳралар» фолклор ансамбли Республика кўрик танловида фахрли биринчи ўринни олиб, диплом ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Қариялар кунларига бағишланган тадбирлар ўз самарасини берди. Кўпни кўрган, ҳаётнинг аччиқ-чучугини тотган кексаларимизнинг жонли ҳикоялари ёшларимизда яхши таассурот қолдирди. Маҳалламизда биророта жиноий иш содир этилмаганлиги, ёш оилалар ўртасида ажрашиш бўлмаганлиги ана шу тадбирларимизнинг меваси, деб биламан.

Чақарликларнинг бағри кенг, одамларини айтмайсизми? Гап ана шу ҳақда кетганда раиса опамизнинг дили яйраб кетди.

- Халқимизда: «Қўли очиқнинг йўли очиқ» деган ибора бор. Мен ўзлари бадавлат ҳаёт кечириш билан бирга, ўзгаларнинг дардига малҳам бўлаётган тадбиркорларимиз билан ҳақли равишда фахрланаман. 133 та кам таъминланган, боқувчисини йўқотган оила бор. Кўпчилик тадбиркорларимиз уларга беғараз, сидқидилдан ёрдам кўрсатаяптилар. Масалан, Бахтиёржон Нуруллаев қариялар кунида аҳолига бепул 10 қоп ун, шунча миқдорда шакар ва 100

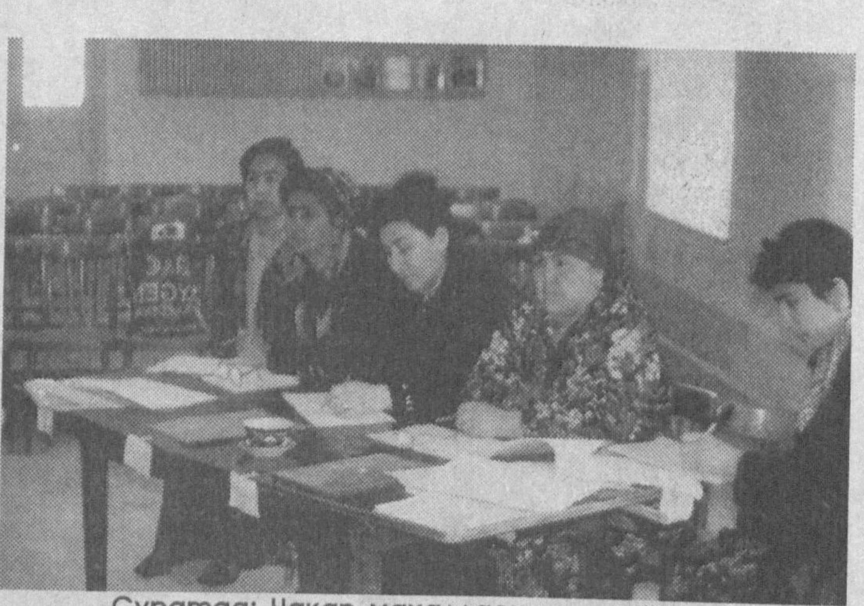

Суратда: Чақар маҳалласи фоал аёллари

минг сўм пул тарқатиб кексаларнинг дуосини олди. Неъматжон Умаров, Орифжон Рашидов, Зиёдулла Ҳасанов, Равшан Аҳмедов, Фарҳод Адҳамов сингари олийҳиммат тадбиркорлар қўлимиз қисқалик қилиб қолган кезларда ҳамиша бизга ёрдам қиладилар.

2003 йилни «Обод маҳалла йили» деб эълон қилиниши айни муддао бўлди. Кўпдан буён ўйлаб юрган орзуларимиз амалга ошди. Биз буни шахсан Президентимизнинг ўзини ўзи бошқариш тизимига, маҳаллаларнинг кун сайин ошиб бораётган мавқеига берган муносиб баҳоси, деб биламиз.

Биз маҳалла дастурини ишлаб чиқдик. 2003 йилда эътиборни кўпроқ «Мактаб-маҳалла-оила» дастурига қаратаяпмиз. Маънавият, одамлар руҳий дунёси, мафкуравий онги, тафаккури билан боғлиқ масалалар режаларимиздан кенг ўрин олган.

Қадимий анъаналар, урф-одатлар, қадриятлар тикланаётганлиги халқимизга манзур бўлмоқда. Лекин тўқликка шўхлик қилиб тўй-маъракалар, дафн маросимларида ортиқчаликка йўл қўйишаётгани ҳам сир эмас. 2003 йилда буларга барҳам бериш йўлларини излаяпмиз. Юқорида қайд этганимиз «Уста ва шогирд» анъаналари, спорт секторлари иши кучайтирилади. Қўшимча равишда мебел тайёрлаш устахонаси иш бошлайди. Яна нималар қилишимиз зарурлигини даврнинг ўзи кўрсатади.

Суҳбат давомида оқсоқолнинг «Мени маҳалла элга танитди» деган иқрорига ишонч ҳосил этдим. Асли касби педагог-тарбиячи Норгул Мустафоқулова мана, ўн тўрт йилдирки у маҳалла саркори. Мамлакатимиз мустақиллигининг етти йиллиги муносабати билан «Шуҳрат» медали, ўн йилликда эса кўкрак нишони билан тақдирланди.

«Обод маҳалла йили»да унинг нияти янада янги қирралар билан рўёбга чиқишига ишонамиз.

Э. ҚУРБОНОВ

Муносабат: «МАҲАЛЛА УНИВЕРСИТЕТИ - У КЕРАКМИ?» **2 апрель**

ҲА, КЕРАК

Ҳурматли таҳририят, юқоридаги сарлавҳа остида чоп этилган мақолани ўқиб, долзарб муаммо тўғри кўтарилгани учун раҳмат айтмоқчиман.

Ҳа, "Маҳалла университети" керак. Сабаби Президентимиз И.Каримов ташаббуси билан маҳалланинг роли янада ортди. Мамлакатимизда 130 дан кўпроқ миллат ва элатлар яшайди. Улар ўртасида ижтимоий тотувликни таъминлаш, шунингдек, маҳалла ёшлари ўртасида ташкилий-тарбиявий ишларни олиб бориш ва улар онгига мустақиллик мафкурасини сингдириш, тўй-маъракаларимизни ихчамлаштиришда маҳалланинг нуфузи ортиб бормоқда. Бу муаммолар анча мураккаб бўлиб, маҳалла оқсоқолларидан маълум савия-билимни талаб қилади. Шу сабабли ота-оналар университетини тузиш билан чекланмасдан, ҳозирги кун талабига мос бўлган, ҳуқуқий маданиятни ўстиришга қаратилган кенг қамровли маҳалла университетларини туман маънавият ва маърифат бўлими қошида ташкил этиш мақсадга мувофиқдир, деб ўйлайман.

Мирзо Улуғбек туманида 48 та маҳалла бор. Унинг оқсоқоллари турли касб кишилари. Ҳар доим узлуксиз туман маҳаллалари оқсоқоллари йиғилишлари ўтказиб борилади. Туман ҳокими раҳбарлигида маҳаллаларда ўз ечимини кутиб турган муаммолар тезкорлик билан муҳокама этилиб, айрим маҳаллалар бажариши зарур бўлган топшириқлар берилади ва қарорлар қабул қилинади.

Обод маҳалла йили дастури маҳаллани боғу гулзорга айлантиришдангина иборат эмас, балки унинг туб моҳияти-негизида инсон омилига катта эътибор қаратилиши билан ажралиб туради. Инсон қадр-қиммати ва нуфузини оширишга қаратилган тадбирларни ҳаётга татбиқ этиш учун эса ижтимоий жамоатчилик институти - "Маҳалла университети"нинг самарали бўлишини таъминлаш ҳозирги кун талабидир.

Норбой БЕКНОЗОВ,
Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек тумани Олимлар маҳалласи оқсоқоли.

«ҲАҚ ЙЎЛНИ АНГЛАШ», **19 март**

МАҲАЛЛАДОШЛАР ЛАЪНАТИ – ОЛИЙ ЖАЗО!

«Mahalla» газетасининг 2003 йилдаги 19 март сонида «Ҳақ йўлни англаш» сарлавҳали мақолани ўқиб чиқиб ушбу хатни ёзишга аҳд қилдим.

Мақолада тилга олинган Мухиддаин Нуриддиновнинг ўз халқига, Ватанига нисбатан харакатига оид воқеалар мисолида «Қинғир ишнинг қирқ йилдан кейин ҳам қийиғи чиқади» деган доно мақол яна бир бор исботини топганини кўрдик. Дарҳақиқат, ўша кезларда вилоятимизда босқинчилик билан амалга оширилган оғир жиноятлар кетма-кет содир бўлган. Бундан фуқаролар ҳам, ҳуқуқ тартибот органлари мутасаддилари ҳам таҳликада қолгандилар. Босқинчиликлар айнан маъсул лавозимларда ишловчи шахсларнинг оила аъзолари, мол-мулкларига нисбатан амалга ошириларди. Бундай хунрезликларни аввал кўрмаганимиз боис айрим холларда тезкор чораларни кўришда, жиноятларни очишда чалкашликларга йўл қўйилгандир балки. Ҳозирги кунга келиб бу хунрезликлар айнан Муҳиддин Нуридиннов тўдасининг иши эканлигини билмоқдамиз. Бир нарса аниқ, бу кишилар ўз ватандошлари, қолаверса, маҳалладошларининг лаънатига лойиқ кишилар ва уларнинг қабиҳ жиноятлари жазосиз қолмайди.

Бахтиёр СУЛТОНОВ,
маҳалла оқсоқоли.

Косонсой шаҳри.

Маҳалла спорти

ЕРТЎЛАДА... СПОРТ СЕКЦИЯСИ

Чилонзор туманидаги Қатортол маҳалласида истиқомат қиладиган бир ярим минг аҳолининг 30 фоизини ёшлар ташкил этади.

Ҳозирча маҳалла ҳудудида биронта спорт иншоати йўқ эди.

- Ёшларимиз бўш вақтларини мазмунли ўтказишларини ўйлаб, уларга бирон имконият яратиш ҳақида маҳалла йиғинларида кўп кенгашдик, - дейди маҳаллага олти йилдан бери оқсоқоллик қилаётган Аъзамқул Усмонов. - Излаган имкон топар, деганларидек, ниҳоят маҳалла идораси ертўласида кичик спорт хонасини очдик. Ертўлани жуда шинам қилиб жиҳозладик, Керакли спорт анжомларини келтирдик. Энди бу ерда маҳалла ёшлари стол тенниси, шахмат, шашка ўйнашлари мумкин. Ертўлада бўлса ҳам маҳалла ёшларининг ҳордиқ чиқариши учун кичик бир имконият яратдик деб ўйлайман. Ахир ҳозирги кунда турли-туман кўнгил очар кафелар, рақс клублари ҳам ертўлаларда фаолият кўрсатмоқда-ку.

Маҳаллада стадион бўлмаса-да бир эмас, иккита футбол командаси бўлиб болалар қўшни маҳалла ҳудудидаги стадионда шуғулланар эканлар. Яқин ойларда эса маҳалла ёшлари ўртасида стол тенниси, шахмат ва шашка мусобақалари ўтказиш режалаштирилган.

Абдусалим ТОШБОБОЕВ

Неъмат ака ҳам миришкор деҳқон, ҳам мурувватли инсон. Шунинг учун ҳам унинг 1996 йилда тузилган Амир Темур номли фермер хўжалигининг йилдан-йилга даромади ортиб бормоқда. Ўтган йилни фермер хўжалиги 9 миллион сўм соф даромад билан якунлади. Бу даромаддан Раҳматуллаевлар оиласи яшайдиган Сирдарё туманидаги Деҳқонобод маҳалласи аҳли ҳам баҳраманд бўлмоқда. Неъмат ака Наврўз айёми муносабати билан маҳалла аҳлига фермер хўжалик ҳисобидан ош тортди. Маҳалладаги ёрдамга муҳтож киши борки, унинг эътиборида. Раҳматуллаевлар оиласи маҳалладаги ибратли оилалардан бири.

Суратда: Неъмат Раҳматуллаев рафиқаси Зуҳра опа ва набираси билан.
Н. Алмуродов олган сурат.

Обод маҳалла йили Дастури доирасида

БУХОРОДА СЕМИНАР

Бухоро шаҳрида Обод маҳалла йили Давлат дастури доирасида вилоятдаги фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ходимлари учун ўқув-семинар бўлиб ўтди. Унда Бухоро вилоятида фаолият кўрсатаётган оқсоқоллардан ташқари турли жамоат ташкилотлари, шаҳар ва туман ҳокимиятлари, вилоят ҳуқуқ-тартибот органларининг масъул ходимлари, маҳалла посбонлари ва милиция таянч пунктлари нозирлари, маҳалла хотин-қизлар билан ишлаш комиссиялари раислари иштирок этдилар.

Семинарни вилоят ҳокими Самойдин Ҳусаейнов очди. Ҳоким қадимий илдизларга эга бўлган маҳалла тизими республикамиз Президентининг алоҳида ғамхўрликлари туфайли ҳар жиҳатдан обод бўлаётганини алоҳида таъкидлади. Семинарда маҳаллаларнинг маҳаллий ижро органлари билан муносабати, мавжуд муаммолар ва уларнинг ечими, фуқароларни ижтимоий муҳофаза қилиш, voяга етмаган ёшлар тарбиясида педагог-тарбиячиларнинг ролини кучайтириш хусусида Республика Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси раиси ўринбосари Садриддин Ҳасанов, «Маҳалла» жамғармасининг вилоят бўлими раиси Беҳбуд Жумаев, вилоят прокурори Шуҳрат Муҳамедовларнинг маърузалари тингланди.

Эътироф этиш жоизки, семинар кун тартибига қўйилган - маҳаллалардаги молиявий муносабатларнинг ҳуқуқий асослари, давлат томонидан молиялаштириш ва солиққа тортиш сиёсати масаласи қизғин баҳс-мунозараларга сабаб бўлди. Маҳаллаларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш борасида турли таклифлар ўртага ташланди. Шунингдек, маҳаллаларда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш эвазига янги иш ўринларини барпо этиш борасида жойларда маҳалла оқсоқоллари мавжуд имкониятлардан тўлиқ фойдалана олмаётганлари таъкидланди.

Хуллас, уч кун давом этган семинарда вилоятдаги маҳалла оқсоқоллари ўзаро фикр ва тажриба алмашдилар, мавжуд муаммоларга ечим изладилар.

МУХБИРИМИЗ

ШИРКАТ - БУ "ЖЭК" ЭМАС ЭКАН...

дейишмоқда Мирзо Улуғбек тумани 8-Бўз маҳалласида Сарос халқаро жамғармасининг "8-Бўз маҳалласида уй-жой мулкдорлари ширкатлари орқали намунали хизматни ривожлантириш" Лойиҳаси бўйича семинар машғулотлари қатнашчилари.

Яқинда Лойиҳа дастури бўйича навбатдаги амалий семинар бўлиб ўтди.

- Гарчи барча семинарнинг мавзуси бир хил бўлса-да, унинг ҳар қайсиси ўзига хос тарзда ўтмоқда, - дейди Лойиҳа директори Султонпошша Бобожонова. - Ҳар бир машғулотда коммунал хизматни ривожлантиришнинг янги-янги муаммолари ва уларнинг ечими ҳақидаги фикрлар юзага келмоқда.

Семинарлар давомида шу нарса яққол кўзга ташланмоқдаки, кўп қаватли уйларга хос бўлган уй-жой мулкдорлари ширкатини тузиш ва унинг фаолиятини ташкил қилиш ҳақида шу уйда яшовчиларнинг кўпчилиги деярли тасаввурга эга эмас.

Улар ўз фикрларида ҳамон сабиқ "ЖЭК" фаолиятига оид муаммолар билан чекланмоқдалар. Шу боисдан бўлса керак, тингловчилар ҳар бу борада яъни ширкат ва кўп қаватли уй-жой мулкдорларининг муносабатида кўп нарсаларни билиб олганларидан мамнун кетишмоқда.

МУХБИРИМИЗ.

Суратда: Лойиҳа директори С.БОБОЖОНОВА ва маҳалла оқсоқоли Н.УМАРОВ навбатдаги машғулотларга ҳозирлик кўрмоқда.

Фарғона вилояти

90 КИШИ ИШЛИ БЎЛДИ

Тошлоқ туманида ишсизларни иш билан таъминлашга катта эътибор берилмоқда. Шу муносабат билан яқинда туманда меҳнат ярмаркаси ўтказилди.

Анжуман ташкилотчиси, туман Меҳнат ва бандлик бўлими бошлиғи А.Нишонов меҳнат ярмаркасида 40 та ташкилот, корхона ҳамда муассасалар вакиллари қатнашаётганини айтиб бугунги кунда уларда 150 дан ортиқ бўш иш ўринлари мавжудлигини маълум қилди.

- Туманимизда 50 та қишлоқ ва маҳалла фуқаролари йиғинлари бор,-деди туман «Маҳалла» жамғарма раиси Содиқжон Баҳромов. - Уларнинг ҳар бирига коммунал хизмат тўловларини йиғувчи ходимлар керак. Оладиган ойлик маошлари ҳам ёмон эмас. Хоҳловчилар бўлса, бемалол, йиғин раисларига мурожаат қилишлари мумкин. Бундан ташқари ҳар бир маҳаллада ички имкониятдан келиб чиқиб, янги иш ўринлари яратяпмиз. Бунга ҳам ҳунармандлар, касаначилар, хусусан тадбиркорларни жалб қилмоқчимиз.

Йиғилишда 15-қурилиш трестига қарашли 7-механизациялашган кўчма колонна, марказий шифохона, «ДЭУ текстил», пахта тозалаш заводи, транспорт корхоналари вакиллари бўш иш ўринлари ҳақида маълумат бердилар. Кадрлар бўлимлари томонидан шу пайтнинг ўзида хоҳловчиларнинг ариза ва зарур ҳужжатлари қабул қилиниб расмийлаштирилди.

Шу куни ярмаркада 90 киши ишли бўлди. 18 кишига асосли маслаҳатлар берилди. Уч нафар ёш чорвачилик касби бўйича ўқишга йўлланма олди.

Қодир ШОДМОНОВ,
«Mahalla» мухбири

Ҳар куни тўй бўлсин

УНУТИЛМАС КУН

«Опа жамғармага раис бўлгандан буён унинг моддий кўмаги билан ёрдамга муҳтож оилалардан суннат тўйи ўтказилган болаларнинг сони 110 нафардан ошди»...

Яқинда **«Mahalla»** газетасида Селбиниёз Рўзиева ҳақида ёзилган «Туташ тақдирлар» сарлавҳали лавҳада ана шундай далиллар келтирилган эди. Бу рақам ўзгарди, яна ўн бештага ортди. Сўлим март ойининг охирги куни. Термиздаги «Навбаҳор» ресторани шаҳар жамоатчилиги вакиллари, меҳнат фахрийлари, ҳиммати баланд, саховатпеша инсонлар билан лиқ тўлди. Санъаткорлар хизматда бўлди.

Ҳа, тўй болалар кам таъминланган оилаларнинг фарзандлари, отасиз ёки онасиз етим болалар. «Маҳалла» жамғармаси Термиз шаҳар бўлинмаси ҳамда шаҳар Оқсоқоллар кенгаши раисаси Селбиниёз Рўзиева раҳбарлигида уларни суннат қилишга бағишланган тўй ўтказилмоқда. Шу ўринда бир гап. Аввало, тўйга пухта тайёргарлик кўрилди. Шаҳар ҳокимлиги бу тадбирга қарийб бир миллион сўм ажратди. Сурхон электр тармоқлари корхонаси, Аёл ва саломатлик кризис маркази раҳбарлари ҳам мурувват кўрсатишди. Болаларни ҳар бири бошдан-оёқ кийинтирилди.

Халқ банкида уларга алоҳида - алоҳида дафтарча очилиб, узоқ муддатли омонатга беш минг сўмдан жамғарма пули қўйилди.

— Умридан барака топсин, Селбиниёз Рўзиева, - дейди тўй болалардан бири - Улуғбек Бозоровнинг онаси Рўзихол Комилова, - мушкулимиз осон кечди. Ўғлимни қўлини ҳалоллатдик. Оиламизга кўрсатилган бу яхшиликни ҳеч қачон унутмаймиз.

О.ШУКУРОВ.

● Ғафур Ғулом таваллудининг 100 йиллиги олдидан

БОЛАЛАРГА ЁЗГАНИ-ЁЗГАН ЭДИ

Отахон шоирнинг ҳозирда «Тонг юлдузи» деб номланувчи болалар газетаси билан яқин ҳамкорлиги кўпчиликка яхши маълум. Бу ҳақда 1934-1938 йилларда шу таҳририятда ишлаган Ўзбекистон халқ ёзувчиси Йўлдош Шамшаров қизиқарли маълумотларни ёзиб қолдирган.

-Ғафур ака одатда илҳомлари қайнаб, шеър ёзгилари келса, тўғри таҳририятга кириб келардилар ва «Зафар, (болалар шоири Зафар Диёр) қаламни ол, деб шу ернинг ўзида ёзиб берардилар,» —дея хотирлаган эди Йўлдош ака. -Ғафур Ғуломнинг болаларга аталган «Совға» деган тўплами бор. Шу тўпламни улкан шоир болаларга мендан совға бўлсин, улар олиб ўқисин, деб бепул тарқатганлар. Ўша тўпламга кирган шеърларнинг кўпчилиги ҳам бизнинг таҳририятда «туғилган» эди.

Академик шоирнинг болалар адабиётига қўшган катта хизматини атоқли болалар шоири Пўлат Мўмин қуйидагича хотирлайди.

- Ғафур Ғуломнинг «Шум бола» қиссасини неча-неча авлодларимиз ўқишмоқда. Эҳ-ҳе, шеърларини айтмайсизми, «Нортожининг курак тиши» дан тортиб, «Яна қизиқ ҳангома» шеъригача янгигина ёзилгандай. Ҳаммаси зарур, ҳаммаси манзур. Мағзини чақиб, талашиб-тортишиб ўқиб отахон шоиримизнинг топқирлигига қойил қоласан.

Ғафур Ғуломнинг «Мукофот» деган ажойиб китобининг ўз тарихи, таърифи бор. Нима учун шунақа ном қўйганлар дерсиз. Болаларбоп шеърларни тўплаб, жамоатчилик асосида - қалам ҳақи олмасдан «Мукофот» китоб тақдим этганлар.

Мен улуғ шоиримизнинг болалар тилини, дилини билишларига ҳайратда қолганман.

Акбар АЛИЕВ тайёрлади.

(Давоми. Аввали ўтган сонларда)

МАНЗИЛЛАРДА КЕЧГАН ГАПЛАР

"ЯЛОВБАРДОРЛИККА"

Ғафур ака ишхонамизга - вилоят радиоэшиттириш қўмитасига кутилмаганда кириб келдилар. Муҳаррирлар, мухбирлар, техник ходимлар, хуллас барча дарҳол у кишини ўраб олишди. Ёшлар билан илгариги танишлардек кўришиб, аския билан сийладилар, Ғафур ака.

- Бай, бай, бай, мулла Қурбон, идоранинг ҳам антиқасини топиб олибсиз-ку. Радио ҳам масчитда бўладими? Ҳа, эсим қурсин, азонни масчитдан айтмай қаердан айтишади.

- Ахборотингиз учун бу масчит эмас, мадраса, - эътироз билдиргандек бўлдим мен.

- Ҳе, ҳали шунақами, мударрислик қилаяпман денг? Нима бўлганда ҳам бу ер радиога мос эмас-ов. Эртага акамга кираман, эътирозимни айтаман, кўчиришсин сизларни.

... 1964 йилда Қашқадарё Сурхондарё вилоятидан ажралиб мустақил вилоят бўлгандан кейин радиога мос бино топиш анча мушкул бўлди. Мадраса деворларининг ниҳоятда қалинлиги, овоз ўтказмаслиги ҳисобга олиниб радио учун қулай деб топилди. "Бир-икки йил ишлаб турасизлар, сўнг яхши, замонавий бинога кўчирамиз" дейишди. Шундай қилиб "Бекмир қозоқ" мадрасасини макон тутдик ва катталар айтган бир-икки йил роппа-роса 17 йилга чўзилди.

Кирганларидан сўнг ишни тезроқ тугаллаб, муҳаррирларга керакли топшириқларни бериб кўчага чиқдик.

- Бозор ҳам икки қадам экан, аввал бозор айлансак, — дедилар Ғафур ака.

- Гап йўқ, бозор бўлса, бозорда.

- Ҳа, дарвоқе, «яловбардорликка» идорасидамикан, бир кўришсак ёмон бўлмасди, - дедилар шоир бозор дарвозасидан кирарканмиз. Бўлиб ўтган воқеани эслаб бироз кулишдик.

... Бир ўтиришда Ғафур ака роса шеърхонлик қилиб, дилларимизни хушнуд этдилар. Дасхат битиб, кўпларга яқинда чиққан китобларини совға қилдилар. Даврада «Деҳқон бозори»нинг директори Тош ака Қиличев ҳам бор эдилар. Тош ака дасхат битиб узатилган китобни олиб очдилар ва «Ял-л-ов-бар-дор...» деб тутила-тутила ўқидилар. Ғафур ака ҳайрон.

- Мулла Тош, савод ҳам ғовлаганку чамаси. Балли-е, шунақалигини билганимда, бошқачароқ номлар эдик шеърни. Шундан кейин "Яловбардорликка" шеърини яратилиш тарихини сўзлаб бердилар.

Мен фурсат топиб Тош аканинг жуда қийналиб ўсгани, ўтин териб сотиб кун кечиргани, шунинг учун ёшлигида ўқиб билим ололмаганини айтиб, урушдан бир қўл бўлиб қайтгач ҳам иккиланмай кечки мактабда ўз ўғил-қизлари қатори ёшлар билан ўқиганини айтдим. Хуллас, шу воқеадан кейин Ғафур ака баъзан Тош акага "Қалай, яловбардорликка" деб ҳазиллашадиган бўлдилар. Айни пайтда ҳам Ғафур ака "Яловбардорликка идорасидамикин" деб ўша воқеага шаъма қилган эдилар.

Етти қадам босар-босмас зинадан кулиб Тош ака кўтарилиб келаяптилар. Ҳа паттачилар аллақачон Ғафур аканинг бозорга келганларидан хабар бериб, суюнчи олишган эди директорларидан.

- Ие, ана Хизрни йўқласак ҳам бўларкан, "Яловбардорликка"нинг ўзлари келаяптилар.

Улар иссиқ кўришишди, ҳол-аҳвол сўрашишди.

- Бизни ким деб ўйлаяпсиз, ернинг тагидан илон ўтса биламиз, - дедилар Тош ака ҳам бўш келмай.

- Тўғри, бунисига ишончим комил. Ахир, Хизр назар қилмаса бозорга даллол бўлмаскан киши, сиз эса кимсан бозоркўм.

Бозор айландик. Тош ака бозорда бўлажак ўзгаришлар режаси билан қисман таништирдилар. Ғафур ака ҳам ўз навбатида қимматли маслаҳатлар бердилар. Албатта қатиқ бурчаги ҳам эътибордан четда қолмади. Увитилган қатиқ ҳам текинга тушди.

«ҲОВЛИГА МЕВАЛИ ДАРАХТ ЯРАШАДИ»

Бир вақтлар кўчаю хиёбонлар эмас, ҳатто хонадонларда ҳам мевали дарахтлар қолиб арча, чинор экиш одат бўлиб қолди. Камина ҳам ҳовлининг тўрт бурчагига арча ниҳоли қададик. Об-ҳаво тўғри келмадими, парваришини жойига қўёлмадикми, улардан фақат биттаси тутди. Ўзиям шундай сарвқомат бўлиб ўсдики, кўриб кўз қувонади. Тагига чорпоя қўйиб олиб бўш вақтларимизнинг кўп қисмини арчанинг соясида ўтказадиган бўлдик.

Ғафур акага худди расмлардагидек ривожланган, кичик ҳовлининг тўртдан бир қисмини эгаллаб турган шу арча негадир ёқмади.

- Бу арчани шунчалар тарвақайлаб ўстириб юбориш шунчалар зарурмиди, мулла Қурбон?

- Тарвақайлагани йўқ-ку, Ғафур ака, қаранг, қанчалар зеб бериб турибди ҳовлига. Тўрт бурчакка тўртта қадагандим, учтаси кўкармади, - жавоб бердим мен мамнун.

- Яхшиямки кўкармабди, бўлмаса арчазор ҳовли бўлиб кетаркан. Энди тўғрисини айтганда арча, тут, чинор, гужум каби дарахтлар кўча, хиёбон, кенг майдонларга, санаторийларга ярашади. Ер етишмайдигандек участкага кафтдек жой ажратишган ўзи. Буни ҳам манзарали дарахтлар билан қопласак... Ҳовлига мевали дарахтлар ярашади. Уларнинг хосияти бўлакчада.

Ростини айтсам қадрдон арчани кесишга кўзим қиймайди. Лекин не кўз билан кўрайликки, иккинчи йили савлат тўкиб турган кўм-кўк арча қуриб бир боғлам ўтинга айланди қолди.

Йиллар ўтган бўлса ҳам шу воқеани ҳамон ҳайрат билан эслайман. Бу фикр Ғафур ака дилига қаердан келди экан. Улуғларнинг ниятлари шунчалар тез етиб боркарканми?

Қурбон ЭГАМБЕРДИЕВ

Олам турфа

ЭЛЛИК КИЛОЛИ ТАНГА

Британия музейининг қадимги танга - чақа коллекциясида «Па»деб аталувчи ниҳоятда нодир, вазни 50 кгли танга сақланмоқда.

Қизиқ бу қайси мамлакатнинг пули экан? Музей ходимларининг аниқлашларича. «Па» тангачаси Тинч Океанининг Ғарбий қисмидаги ЯП деган Оролда яшовчи халқларники экан. «Па» тангачасининг ўртаси тешик - гардишсимон бўлиб, уни бир нечта киши ғилдиратиб,»банк» деб ҳисобланган махсус жойларга олиб боришаркан, у ерда «Па» пул ўрнида қабул қилиниб, майда пулларга алмаштириб берилар экан. Музейда бундан ҳам ажойиб чақалар бор. Улар Тинч Океан ҳавзасидаги Соломан ороллари аҳолисининг пули бўлиб, бу чақалар кўршапалак тишидан ясалган. Дунёда энг митти чақа қадимги Ҳиндистон чақалари бўлса керак. Улар тўғнағич қалпоқчасидан ҳам кичик бўлган.

● Мижозлар манфаати...

Фарғона вилояти

"УНИВЕРСАЛ БАНК" - ИШОНЧЛИ ҲАМКОР

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1997 йил 24 апрелдаги "Хусусий тижорат банкларини ташкил қилишни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонидан кейиноқ Фарғона вилоятида дастлабки хусусий очиқ акциядорлик тижорат банки "Универсал Банк" ташкил топди.

Суратда: «Универсал банк»нинг бошқарув раиси А.Йўлдошев (ўртада), раис ўринбосари О.Абдуллаев, бўлим бошлиқлари А.Муҳамадиев ва М.Тўйчиевлар билан кенгашмоқда.

Ўтган ҳисобот даврида банкнинг ялпи капитали 797,5 фоизга, унинг ялпи активлари ҳажми эса 4,87 баробарга ўсди. Аҳолининг банкдаги омонатлари ўтган йили 60285,3 минг сўмга етди. Хизмат кўрсатаётган мижозларига қулайлик туғдириш мақсадида Тошкент ва Фарғона шаҳарлари, вилоятнинг Бувайда тумани марказида ва шаҳар марказий буюмлар бозорида ҳамда аҳоли зич жойлашган А.Хўқандий мавзеларида ўзининг "мини-банк" шохобчаларини очди. Банк томонидан кичик ва ўрта бизнес субъектлари учун ажратилган кредитлар ҳажми қарийб 1773,3 минг сўмни ташкил этди.

Бундан кейин ҳам ўз фаолият соҳасини ривожлантириш ва мижозлар сонини кенгайтириш мақсадида жорий йилда Устав капиталини тўхтовсиз ошириб бориш, республикамизнинг турли ҳудудларида филиаллар ва мини-банк шохобчаларини очиш режалаштирилган.

Ўтган йил давомида банк активлари йил бошига нисбатан 482,86 фоизга кўпайишига эришилди.

Пул эмиссиясини қисқартириш учун аҳолининг бўш маблағларини омонатларга жалб этиш бўйича ҳам тадбирлар амалга оширилди ва улар яхши самара берди. Янги омонат турлари жорий қилинди.

Тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш бўйича олиб борилаётган ишларни мувофиқлаштириш орқали унинг самарадорлигини ошириш борасида бюджетдан ташқари жамғармалар ҳамда товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси билан ҳамкорлик алоқалари ўрнатилди. Мижозлар учун энг қулай шарт-шароитлар яратилган, жумладан, тадбиркорлар бурчаги тегишли меъёрий ҳужжатлар билан таъминланган ва ишонч телефонлари ишлаб турибди.

Жами кредит қўйилмалари қолдиғи аниқ мақсадли йўналишларга яъни, савдо ва умумий овқатланиш, қишлоқ хўжалиги ва бошқа соҳаларга йўналтирилган. Қишлоқ хўжалиги йўналишида фаолият кўрсатаётган "Уста Рўзматжон" фермер хўжалигига банкда ташкил қилинган имтиёзли жамғарма ҳисобидан кредит берилди ва бу фермер хўжалиги наслдор 10 та қорамол сотиб олди. Хусусий тадбиркор Эркин Ғуломов, Ҳамидахон Холматовага полиэтилен маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун хом-ашё сотиб олишга кредит маблағи ажратилди ва ҳозир маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда.

Тадбиркорлик субъектларини кредитлаш учун банкда ташкил этилган имтиёзли кредитлаш махсус жамғармаси 2003 йил 1 январь ҳолатига 30894,9 минг сўмни ташкил этади ва бу маблағлар кичик ва ўрта бизнес субъектларига имтиёзли фоиз ставкалари асосида ажратилмоқда.

"Универсал Банк" бўйича барча молиялаштириш манбалари ҳисобидан кичик ва ўрта бизнес субъектларига берилган кредитлар ҳажми 1324,0 минг сўмни ташкил қилади.

Ўтган йил давомида банк томонидан 190,5 млн. сўм миқдорида ўрта муддатли, 0,4 млн. сўм миқдорида узоқ муддатли кредитлар берилган.

Ходимларнинг узлуксиз таълим олишларини таъминлаш мақсадида касб иқтисодий ва техник ўқув машғулотларига асосан ёшлар жалб этилмоқда ҳамда банк бошқаруви томонидан ўтказиладиган семинар йиғилишларда, малака оширишда иштирок этишларини таъминлашга ҳаракат қилинмоқда.

Банкда ташкил этилган "Маънавият ва маърифат" хонаси буюк аждодларимиз сиймолари, Президент асарлари, маънавият ва маърифатга доир китоблар билан бойитилди ва ушбу китоблардан банк ходимлари маънавий озиқа олиб, ўз билимларини ошириб бормоқдалар. Банк томонидан "Ташаббус-2002" кўрик-танловига 110,0 минг, "Қарияларни қадрлаш йили" Давлат дастури талабларини бажариш мақсадида шаҳар уруш ва меҳнат фахрийларини моддий рағбатлантириш учун 540,0 минг сўм, ёшлар ўртасида ўтказилган каратэ мусобақасига ҳомийлик учун 144,2 минг, шаҳримизда футболни ривожлантириш учун 1700,0 минг сўм, "Нима, қаерда, қачон?" телемусобақаси учун 650,0 минг сўм, "Қўқонгаз" идорасига кам таъминланган оилаларнинг газдан фойдаланганлик қарзини узиш учун 130,0 минг сўм, банк ходимларини ижтимоий ҳимоялаш мақсадида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари харид қилиш учун 2300,0 минг сўм миқдорида маблағ ажратилди.

"Универсал Банк" ўз мижозлари ишончини қозониш, улар билан яқиндан ҳамкорлик қилиш ва уларнинг оғирини енгил қилиш борасида барча имкониятларини ишга солаётир. Зеро, банк фаолиятини истиқболли ривожлантириш натижасида шаклланган юқори савияли хизмат авваламбор, халқимизнинг турмуш фаровонлигини оширишга хизмат қилмоғи лозим ва амалда ҳам шундай бўлмоқда.

Муким АҲРОР

Навоий вилояти

Оила спорти

ШАХМАТЧИЛАР МАҲАЛЛАСИ

Қизилтепа туманидаги Кулолон, Қушарди маҳаллаларини шахматчилар маҳалласи дейишади. Айниқса, бу ерда шахмат-шашка спорт тури бўйича оилавий тадбирлар кенг ривожланган.

Султон ака Жумаев оиласидан 4 нафар шахматчи вилоят мусобақаларида доимо совринли ўринларни эгаллаб келади. Бахтиёр ака Ғайбуллаев хонадонидан 3 нафар шахматчи мусобақаларда фаол иштирок этиб, муваффақиятга эришишмоқда. Шунингдек, ўқитувчи Бозор ака Шаропов, Ҳамид ака Умидовлар оилалари ҳам ўзаро мусобақаларда бўш келишмаяпти. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Зеро маҳалладаги ҳар бир хонадондан 1 тадан шахматчи топилади, десак муболаға бўлмайди.

- Ҳудуд аҳолиси нафақат спортда, бошқа ишларда ҳам илғорлар сафида, - дейди биз билан суҳбатда Оқсоқоллар кенгаши, "Маҳалла" жамғармаси Қизилтепа тумани бўлинмаси раиси Исмоил ака Ҳусейнов. - "Тўй-ҳашамлар, маърака-маросимларни ўтказиш тўғрисида"ги диний идоранинг "Mahalla"да босилиб чиққан Фатвоси ҳам биринчилардан бўлиб аҳоли ўртасида ўрганиб чиқилди ва ҳаётга татбиқ этилди. Наврўз арафасида хайрия ҳашарининг уюшқоқлик билан ўтказилиши, шунингдек, ҳудудда 4 минг туп мевали, 15 минг туп манзарали дарахтлар экилиши Ғардиён қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Абдулло Ражабов ва маҳалла оқсоқолларининг ўз ишларини тўғри ташкил қилганидан далолат беради.

Ҳабибулла ҲОШИМОВ, "Mahalla" мухбири.

ГЎЗАЛЛИК ТАНЛОВИ

Жанубий Американинг Аргентина мамлакатида ғалати анъанавий танлов ўтказилади.

Ҳар кўклам охири мамлакатда чиқадиган газеталар саҳифасида қишлоқ хўжалиги жамиятининг мукофотига сазовор бўлган ҳур қизларнинг расми билан тўлиб кетади. Шунингдек, газетада гўзаллик бобида ягона бўлган ҳўкиз учун қанча сўм тўланганлиги ҳам ёзилади. «Гўзаллик танлови» мутлақо амалий мақсадни кўзда тутади. Танлов ғолиби қорамолларнинг наслини яхшилаш учун янги подага қўшиб қўйилади.

● Сиз энди бу ҳақда биласиз

МУЛК СОЛИҒИ ВА ИМТИЁЗЛАР

САВОЛ: Биз Тошкент шаҳар Ҳамза тумани Фарғона йўли кўчасидаги кўп қаватли уйларда яшаймиз. Сиздан фуқаролардан мулк солиғини олиш тартиблари ва ундаги имтиёзлар тўғрисида батафсил маълумот беришингизни сўраймиз.

Мирзо Иброҳим номли маҳалла фуқаролари.

ЖАВОБ: Солиқ солинадиган мол-мулкка эга бўлган юридик ва жисмоний шахслар Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 89-моддасига асосан мол-мулк солиғи тўловчилари ҳисобланадилар.

Қонунга кўра жисмоний шахслар учун - уларнинг мулки бўлган уй-жойлар, квартиралар, чорбоғ ва боғ уйлари, гаражлар ва бошқа иморатлар, бинолар ва иншоотлар қиймати; - уларнинг мулки бўлган автомобиллар, моторли қайиқлар, вертолётлар, самолётлар ва бошқа транспорт воситалари двигателларининг қуввати солиқ солиш объекти ҳисобланади.

Жисмоний шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ солиқ органлари томонидан ҳисоблаб чиқарилади.

Мол-мулк солиғи бўйича имтиёзлар ҳуқуқига эга бўлган шахслар зарур ҳужжатларни солиқ органларига тақдим этишлари керак.

Жисмоний шахсларнинг қуйидаги мол-мулкига солиқ солинмайди:

1) Қуйидагиларнинг транспорт воситаларига:

- хизматни ҳаракатдаги армия таркибига кирган ҳарбий қисмлар, штаблар ва муассасаларда ўтаган ҳарбий хизматчилар, собиқ партизанлар жумласидан бўлиб, 1941-45 йиллардаги уруш ҳамда собиқ СССРни ҳимоя қилиш бўйича жанговар операциялар қатнашчиларининг, хизматни Афғонистон Республикасида ва жанговар ҳаракатлар олиб борилган бошқа мамлакатларда вақтинча бўлган қўшинларнинг чекланган контингенти таркибида ўтаган ҳарбий хизматчилар ҳамда ўқув ва синов йиғинларига чақирилган ҳарбий хизматта мажбурларнинг;

- мотоаравачалар ва қўлда бошқариладиган автомобиллари бўлган ногиронларнинг;

- Ўзбекистон Қаҳрамони, Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонларига сазовор бўлган, учала даражали Шуҳрат ордени билан тақдирланган шахсларнинг;

2) Қуйидагиларнинг иморатлари, бинолари ва иншоотларига:

- Ўзбекистон Қаҳрамони, Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонларига сазовор бўлган, учала даражали Шуҳрат ордени билан тақдирланган шахсларнинг;

- 1941-45 йилларда уруш қатнашчилари ва партизанлари, уларга тенглаштирилган шахслар, ички ишлар ва давлат хавфсизлиги органлари таркибида хизмат қилган шахсларнинг, ҳаракатдаги армия таркибига кирган ҳарбий қисмлар, штаблар ва муассасаларда штатдаги лавозимларни эгаллаган шахслар, Ленинград шаҳри қамалида бўлганларнинг ва концентрацион лагерларнинг собиқ ёш тутқунлари, хизматни Афғонистон Республикасида ва жанговар ҳаракатлар олиб борилган бошқа мамлакатларда вақтинча бўлган қўшинларнинг чекланган контингенти таркибида ўтаган ҳарбий хизматчилар ҳамда ўқув ва синов йиғинларига чақирилган ҳарбий хизматта мажбурларнинг;

- Қаҳрамон оналар, шунингдек, ўн нафар ва ундан ортиқ фарзанди бор аёлларнинг;

- Чернобиль АЭС даги авария оқибатларини тугатишда иштирок этганлик учун имтиёзлар олаётган фуқароларнинг (шу жумладан, у ерга вақтинча ёки хизмат сафарига юборилган шахсларнинг);

- пенсионерлар, I ва II гуруҳ ногиронларининг;

- муддатли ҳарбий хизмат хизматчилари ва уларнинг оила аъзоларининг - хизматни ўташ даврида;

- ҳарбий хизмат мажбуриятини бажаришда ярадор, контузия бўлганлик ёки шикастланганлик оқибатида ёки фронтда бўлиш туфайли орттирилган ҳарбий касаллик оқибатида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг ота-оналари ва бошқа турмуш қурмаган рафиқаларининг (эрларининг);

- Ўзбекистон Республикаси Мудофаа, Ички ишлар, Фавқулодда вазиятлар вазирликлари, Миллий хавфсизлик хизмати ҳарбий хизматчилари жумласидан бўлган ногиронларнинг, ички ишлар органларининг хизмат вазифаларини адо этаётганда ярадор, контузия бўлганлик ёки шикастланганлик оқибатида ногирон бўлиб қолган бошлиқлар ва оддий хизматчилар жумласидан бўлган шахсларнинг.

Ушбу имтиёзлар мол-мулк эгасининг хоҳишига кўра мол-мулкнинг фақат битта объектига татбиқ этилишини таъкидлаб ўтамиз.

Дилором ФАЙЗИЕВА, Тошкент вилояти "Турон" илмий-универсал кутубхонаси ҳуқуқий-ахборот маркази ҳуқуқшуноси.

Биз «Mahalla»ни танладик

М.ХЎЖАМБЕРДИЕВ олган сурат

Сурхондарё вилояти

● Аёл раислар фаолиятидан

ИШСИЗЛАР СОНИ КАМАЙМОҚДА

Эндигина ўттиз саккиз баҳорни қаршилаётган Термиз туманидаги Пахтаобод қишлоқ фуқаролар йиғини раисаси Дилбар Муҳамматованинг суяги меҳнатда қотган. Ҳамиша эл-юрт орасида. "Намуна" ширкат хўжалигига ҳосилот бўлиб ишлаган кезларида ҳам пахтакорлар, ғаллакорлар, боғбонлар билан бирга нафас олган. Йиғинга раис этиб сайланган 1997 йилдан буён эса бир ташвиши иккитага ошди.

Қишлоқ йиғини тасарруфида ўн битта маҳалла фуқаролари йиғини фаолият юритади. Уларга Бобомурод Холтўраев, Неъмат Нуралиев, Ойдин Боқиева, Низомбой Ҳусанбоев сингари иш кўрган, эътиборли, маълумотли одамлар оқсоқол этиб сайланган. Д.Муҳамматова улар билан ҳамфикр. Ташкилий, тарбиявий, оммавий ишлар бамаслаҳат амалга оширилади. Натижа қувончли. Қаҳрамон, Намуна, Гулистон, Пахтакор сингари аҳоли пунктлари йилдан-йилга чирой очмоқда, обод-кўркам масканга айланмоқда. 5357 хонадон тоза ичимлик сувидан баҳраманд.

- Одамларимиз меҳнаткаш, - дейди Д.Муҳамматова, - улар асосан деҳқончилик билан шуғулланишади. Ўз томорқа ерларига эга. Термиз шаҳри аҳолисини кўкат, сабзавот маҳсулотлари, помидор ва бодринг билан йил ўн икки ой таъминлашади. Турмушлари эса шунга яраша-фаровон. Бу - ҳалол меҳнатдан келаётган даромаднинг самараси, албатта. Ўтган йили Мустақиллик, Кокилдор ота, А.Навоий номли маҳаллаларда ўн еттита ҳовли тўйи ўтказдик. 9 фуқаро "Нексия" автомашинаси харид қилди. Бу ҳам ободончиликнинг бир кўриниши эмасми?!

Қишлоқда ишсизлар сони бармоқ билан санарли даражага келиб қолди. Негаки, ҳудудда фаолият юритаётган "Намуна" ширкат, 14 фермер хўжаликлари, консерва заводи, пилла тозалаш ва сутни қайта ишлаш корхонаси, туман машина-трактор саройи ривожланиб бормоқда. Уларда ташкил топаётган ўнлаб иш ўринлари йигит-қизларни ўз қучоғига олмоқда. Биргина ўтган йили ёшлардан йигирма икки нафари мутахассислиги бўйича ишга жойлаштирилди.

Пахтаободда қишлоқ инфратузилмасини ривожлантириш йўлида қатор тадбирлар кўриляпти. Аксарият хонадонлар телефон хизматидан фойдаланмоқда. Ички маҳалла йўллари асфальт қилиняпти. Иккита қишлоқ шифохонаси халқ хизматида. Учта болалар боғчасида меҳнаткашларнинг уч юздан ортиқ жигаргўшалари тарбияланаётир. Бу ерларга Дилбархон ҳам, маҳалла оқсоқоллари ҳам тез-тез ташриф буюришади. Тиббиёт ходимлари, мураббийлар, ўқитувчилар билан суҳбатлашади. Ишдаги камчиликларни бартараф этишда уларга баҳоли-қудрат ёрдам беришади.

Маҳаллаларда меҳнаткашларнинг мушкулини енгиллаштириш мақсадида қатор хизмат кўрсатиш корхоналари ташкил этиляпти. Ҳозир йигирмата тегирмон, бешта жувоз, ўттизга яқин савдо дўкони, ошхоналар, сартарошхоналар, оёқ кийимларини таъмирлаш устахоналари шулар жумласидандир. Ҳомийлар, фермерлар, тадбиркорларнинг амалий ёрдами туфайли қишлоқ йиғини ҳудудидаги Кокилдор ота, Султон-Саодат, Қирққиз қалъаси каби муқаддас қадамжолар қайта таъмирланди. Кокилдор ота маҳалласи Термиз шаҳри ва туман марказидан анча узоқда жойлашган. Бу ўз навбатида йўловчилар қатновига қийинчилик туғдирар эди. Қишлоқ йиғини раисининг саъй-ҳаракати туфайли шаҳар ва туман марказлари йўналиши бўйича енгил транспорт қатнови йўлга қўйилди. Узоғи яқин бўлганлигидан фуқаролар мамнун.

Булар, Д.Муҳамматова қишлоқ аҳли ишончини оқлаётганлигидан, уларнинг чиройли турмуш кечиришлари йўлида астойдил иш олиб бораётганлигидан нишона.

Омон ШУКУРОВ, "Mahalla" мухбири.

ГУГУРТ ЧЎПИДАН МИНОРА

Парижнинг машҳур Эйфель минораси бунёд этилганига 114 йил тўлди. Минора 1889 йилги Халқаро Париж кўргазмаси учун 19 аср техникаси ютуғи тимсоли сифатида француз қурувчи - муҳандиси А.Г.Эйфель (1832-1923й) томонидан қурилган. Бўйи 300 метрга яқин бўлган, оғирлиги 9 минг тоннани ташкил этган бу осмонўпар минора 1931 йилгача дунёнинг энг баланд минораси ҳисобланиб келган.

Яқинда Париж чеккасидаги Нейи шаҳарчаси кўчаларининг бирида машҳур Эйфель минорасининг яна бир нусхаси пайдо бўлиб қолди. Баландлиги 5,5 метр, оғирлиги 150 килограммли бу минорани соатсоз уста Жорж Витель 2 миллион 150 минг дона гугурт чўпидан қурган. Бунинг учун у тўрт ярим йил астойдил тер тўккан.

Рашид БОЙТУЛЛАЕВ

Тадбир

ДУНЁНИНГ БАХТИДИР - «АЛЛА»

Наманганда "Алла" ижрочиларининг анъанавий VI Республика кўрик-танлови бўлиб ўтмоқда

Бу ёруғ оламда турли тилларда куйланадиган қўшиқлар кўп. Уларнинг умри ҳар хил. Бирининг умри бир йил, бошқасиники бир кунлик...

... Алла. Ҳа, алланинг умри мангудир. Фақат угина боқийликка дахлдор.

Алла - меҳр алангаси...

Алла - масъум келинчакларнинг оппоқ тонгларига эҳтироми. Алласи янграган юртда соҳибқиронлар, шоиру бахшилар туғилади. "Алла" ижрочиларининг анъанавий VI кўрик-танлови гуллар шаҳри бўлмиш - Наманганимизда ўтказилиши бежиз эмас. Чунончи, мазкур тадбир беназир ва бемисл овоз соҳибаси, Ўзбекистон халқ артисти Ҳабиба Охунова хотирасига бағишлаб ўтказилаётир. Ҳабибахоним ижро этган "Алла" қўшиғи халқимизнинг юрак тубидан жой олган. Ҳали ҳануз тингласангиз юрагингиз ҳапқириб кетади. Ҳар биримизнинг онамиз алла айтаётгандай, қувончу дард қоришиқ сирли оламга кириб қоласиз:

Юлдузимга томган сувга
Ҳайрон бўлма, алла...
Бахтимга сен катта бўлгин,
Ҳазон бўлма, алла...

Тадбир Республика халқ ижодиёти ва маданий-маърифий ишлар услубий маркази, Ўзбекистон телерадиокомпанияси, халқаро "Олтин мерос", "Соғлом авлод учун" хайрия жамғармалари, Республика Оқсоқоллар кенгаши, "Маҳалла" жамғармаси, Наманган вилоят ҳокимликлари ҳамкорлигида ташкил этилган.

Жамол МУСУРМОНОВ

Маъракалар ҳақида мулоҳаза

ЙИҒИНИНГ ҲАМ ЧЕКИ БОР

ёки ходимнинг билгани нима?

Ўзбекистон Республикаси Мусулмонлари идорасининг тўй ва маросимларни ўтказиш ҳақидаги Фатвоси жойларда халқимизнинг катта қизиқишига сабаб бўлмоқда.

Маҳаллаларда унга чуқур муносабат билдирилмоқда. Албатта, узоқ йиллар мобайнида мадраса кўрмаган, саводсиз, оми, қишлоқ мулла, имомлари томонидан зўр бериб тарғиб қилиб келинган диний одат баҳонасидаги сарқитлардан бирданига халос бўлиш мушкул. Бинобарин, ҳалиям етти, йигирмалик, қирқ, йил, баъзи қишлоқларда эса, эллик, эллик икки кунлик каби ўтказилиб турибди.

Ана шу маъракаларни ўтказиш жараёнида ортиқча исрофгарчилик, одамлар вақтини беҳуда ўғирлаш каби салбий ҳолатлар билан бирга яна бир одат борки, бу ҳам бўлса марҳумнинг йил тўлдисигача давом этадиган алмойи-жалмойи сўзлар айтиб йиғлашдир. Албатта, йиғи азагагина хос ҳолат. Ўлим бу катта йўқотиш, ҳар қандай қалб ҳам йиғлаши табиий. Лекин ҳар нарсанинг ҳам чек-чегараси, меъёри бўлади.

Марҳумнинг ўғил-қизлари, ёр-биродарлари йиғлашса, беихтиёр уларга таскин бергингиз, кўнглини овлагингиз келади. Бироқ, марҳумнинг йил тўлдисигача давом этадиган маъракаларида хотин-халажларнинг бир хонага қамалиб олиб уввос тортиб йиғлашлари кишининг энсасини қотиради. Марҳумнинг ҳурмати, айрилиқ азобидан йиғлашса ҳам бир нави эди. Шу тахлит хонага ҳар бир хотин кириб келганда боягина бамайлихотир гапириб ўтиришган хотинлар уввос солиб юборишади. Кейин яна гурунг қизийди. Гўё, улар маъракада эмас, тўйда ўтиришгандек. Хўш, зўрма-зўраки қилинадиган бу ёлғон йиғилар кимга керак!

Баъзи жойларда катта маъракаларда таомдан сўнг, марҳумнинг барча эркак қариндошлари ҳам хотинлар хонасига таклиф қилиниб, йиғлашга мажбур этилади. Қишлоқ жойларида тўй ва маросимларда ҳозир бўлувчи ходим баъзан йиғлай олмаётган эркакларни "Йиғла, айб бўлади", - дея туртиб туради. Илож қанча. "Айб" бўлмаслиги учун эркаклар ҳам йўғон овозлари билан ҳўнграб ёлғон йиғини бошлашади.

Пайғамбаримиз Муҳаммад Алайҳиссалом хонадонларидан ўлик чиққанларида уч кундан кейин одамларни тўплаб: "Мен бугун азадан чиқдим. Ўлик учун бошқа ҳеч қандай тадорик жоиз эмас", - деганлар. Шунингдек, пайғамбаримиз: "Фотиҳада сочингизни юлиб, овоз чиқариб йиғламанглар", - деб иноят қилганлар.

Афсуски, айримларга бу ҳақда гапирсангиз, тан олгилари келмай: "Биздан олдингилардан мерос бу!" - дейишади.

Чуқурроқ мулоҳаза юритиб кўрадиган бўлсак, тўйда ҳам, маъракаларда ҳам турли одат ва расм-русумларни ўйлаб топиб, ортиқча чиқим ва исрофгарчиликка сабаб бўлаётганлар ҳам халфа, ходим ва уч-тўртта бекорчи хотинлардир. Ходим бўлиш учун бирдан-бир асос, у бекорчи бўлса бўлди. Лаёқати, билими, диний тушунчаси билан ҳеч ким қизиқиб ҳам ўтирмайди.

Қодир МУЛЛАЕВ.

Болалар спорти

ГАП ФАҚАТ ЎРИНДА ЭМАС...

Бугунги кунда мамлакатимизда болалар спортига катта эътибор қаратилаётир. Буни Шайхонтоҳур туманидаги Ҳувайдо маҳалласи ёшлари мисолида ҳам кўришимиз мумкин. Чунончи, ўтган йили улар республика маҳаллалараро футбол кубоги мусобақаларида 2-ўринни эгаллашди.

Ушбу натижага эришишда маҳалла ҳудудида жойлашган Ғ.Ғулом номидаги 169-ўрта мактабнинг роли катта.Жамол Аҳмедов ва Файзулло Маткаримов каби жонкуяр мураббийларининг самарали меҳнатлари туфайли шаҳар миқёсида ўтказилган "Умид ниҳоллари" мусобақасида мактаб ўқувчилари фахрли 1-ўринга лойиқ кўрилди. Гап фақат қайси ўриндаликда эмас, балки ёшларни жисмонан бақувват қилиб тарбиялашда. Буни яхши англаган Ҳувайдо маҳалла фуқаролар йиғини ўз бюджетидан мактаб ўқувчиларига ҳар томонлама ғамхўрлик қилмоқда.

Жорий йилда мактаб спорт майдончасига чим ётқизиш режалаштирилган ва мактабнинг аълочи ўқувчиларига стипендия ҳам бериб борилмоқда. Маҳалла фаоллари ёшларга фақат моддий ёрдамгина кўрсатиб қолмай, улар билан маънавий-маърифий кечалар ҳам уюштириб туради. Бир сўз билан айтганда, ниҳол эртага қандай мева бериши, бугуннинг парваришига боғлиқ.

Зопир ҚИЛИЧЕВ,
ЎзМУ журналистика факультети талабаси.

Бўлажак полвонларга ёрдам

Яқинда Тошкент вилояти Юқори Чирчиқ тумани Қизилсой маҳаласида жойлашган 30-умумий ўрта таълим мактабида болалар спортини ривожлантириш мақсадида шу мактабнинг собиқ ўқувчиси, ҳозирда «Абдужалил ота» фермер хўжалиги раҳбари Шерали Абдужалилов ўз ҳисобидан 50600 сўмлик спорт анжомларини мактаб ўқувчиларига тақдим этди.

Маҳалла йиғини раиси А.Эгамқулов, хотин-қизлар билан ишлаш комиссияси раиси М.Талаббоева, мактаб директори Ф.Нурматов, шунингдек мактабнинг фаол ўқитувчию, ўқувчилари саховатли фермерга миннатдорчилик билдирдилар.

М.ХЎЖАМБЕРДИЕВ олган сурат

Бу гуллар сизга, бувижон!

Хотира

Инсон учун энг катта мукофот ва мансаб, бу эл ардоғидаги инсон деган муқаддас сўздир. Мана шунга ҳар жиҳатдан лойиқ бўлиш эса ҳаммага ҳам насиб этавермайди.

Ўткир Эргашев ҳақиқий олимга хос бўлган чуқур билим, меҳнатсеварлик, қатъийлик ва ўта ҳалоллик хислатларига эга эди. Изланишларининг катта қисми ипакчиликни механизациялаш билан боғлиқ бўлди. Ана шу соҳанинг етакчи мутахассисига айланди.

Унинг кашфиётлари учун 15 муаллифлик гувоҳномаси берилиб, ишлаб чиқаришда иш унумдорлиги ва маданиятини ошириш муаммосига бағишланган 20 дан ортиқ илмий мақоласи нашр этилди.

Ўткир Эргашев умр йўлдоши билан бир ёқадан бош чиқариб, 43 йил ҳамнафас бўлиб умргузаронлик қилди. Ўткир акани ўзи яшаб ўтган пойтахтимиздаги А.Яссавий номли маҳалла аҳли мудом яхши хотиралар, ширин сўзлар билан хотирлашади. У ўз дил сўзларини шеърда ифодалашни ҳам канда қилмасди.

СЕН ТУҒИЛГАН КУН

Умр йўлдошимга

Қувонаман - насиб этмиш,
Сенга мана шунча ёш.
Бахтиёрман - умр ўтмиш,
Бўлиб ҳамдард ва сирдош.

Ўкинаман - ўтган вақт
Ортга қайтмас ҳеч қачон.
Хатоларни мен соқит,
Этолмасман ногаҳон.

Оғир кунлар шўрига,
Шерик бўлдинг, минг раҳмат!
Бердинг қалбим тўрига,
Меҳр, ишонч ва тоқат.

Ўкинаман - орзулар
Ушалмай қолганига.
Тақдирнинг синовлари
Қутқулар солганига.

Қувонч билан айтаман:
Йиллар ўтмади бежиз,
Онадурсан, отаман
Таянчимиз ўғил-қиз.

Сен туғилган кун бугун...
Совға ушбу гулдаста.
Фарзандларинг туришар
Пойингда раста-раста.

Такрори йўқ бу кунда,
Сўнмаган севгимни ол.
Ниятимдир вафода
Бир умрга шундай қол.

Олов - тилсиз ёв деймиз-у...

СЎНГ ПУШАЙМОН БЎЛГАНДАН КЎРА ОЛДИНИ ОЛАЙЛИК

Агар биз кундалик турмушимизда содир бўлаётган ёнғинларни таҳлил қиладиган бўлсак, улар асосан ўзимизнинг бепарволигимиз, ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя этмаслигимиз ёки уни назар-писанд қилмаслигимиз оқибатида рўй бераётганининг гувоҳи бўламиз.

Мана, кўз олдингизга келтириб кўринг. Масалан, махсус белгиланмаган жойларда қўлбола электр иситиш мосламаларидан чой қайнатиш ёки овқат қилиш мақсадларида фойдаланиб келинади. Буни ўша қоидабузарлар яхши билишса-да, оқибатини чуқур ўйламай ўзларини хатарга қўйишади. Кўпчилик фуқаролар уйларида электр тармоғини ўзлари билганча, хавфсизлик қоидаларига риоя қилмасдан созлаб-таъмирлашади. Худди шундай ҳолатни корхона, ташкилот, аҳоли яшаш жойларида ҳам учратиш мумкин.

Мирзо Улуғбек туманида содир бўлаётган ёнғинлар бўйича қисқача маълумот берадиган бўлсак, жорий йилнинг ўтган 3 ой мобайнида туман бўйича 53 та ёнғин содир бўлган. Улар оқибатида 1 нафар киши оламдан бевақт кўз юмди. 3 нафар киши эса турли даражада тан жароҳати олди.

Ўлкамизда баҳор фасли бўлганлиги боис маҳаллаларда дарахтлар шох-шаббалари, хас-хашак, хазонларни тўплаб қўйиш ҳоллари кўплаб учрамоқда. Натижада уларни йўқ қилиш мақсадида ёқиб юборилади. Бундай ҳолларда олов учқунлари автомобил сақлаш жойлари ёки хонадонларга ўтиб, ёнғин келиб чиқиши, пировард натижада эса фуқароларга катта миқдорда моддий зарар етказиши мумкин. Бу каби ҳодисаларнинг олдини олишимиз учун маҳалла фаоллари, кўча бошилар ва ҳар биримиз масъулият ҳиссини оширишимиз талаб этилади. Зотан, халқимиз орасида "Сўнгги пушаймон, ўзингга душман" деган нақл бекорга юрмайди. Бу бевосита ёнғин хавфсизлигига эътибор қаратишга ҳам даъват этувчи огоҳлик сўзидир.

Б.МИРЗАЕВ,
Мирзо Улуғбек тумани ИИБ Ёнғин хавфсизлиги бўлинмаси катта инспектори.

ЯНГИСИДАН БОР

Эр-хотин зиёфатга шошилмоқдалар.

Эр: - Менга қара хотин, ўн беш дақиқада тайёр бўлишинг учун сенга неча соат керак?

- Дада, мен турмушга чиқмоқчиман?
- Яхши қизим, қаршилигим йўқ. Лекин айт-чи, бўлажак куёвимнинг маоши қанча?
- Сиз эркаклар бир хилсизлар-да. У ҳам сиз ҳақингизда худди шундай савол берганди.

Х.СОДИҚОВ чизган

МУНАЖЖИМЛАР ТАЪБИРИ

ҚЎЙ (21.03-21.04)

Моддий фойда кетидан қувиб, дўстларингиз манфаатларига зарар етказиб қўйишингиз мумкин. Қайси бири муҳимроқ эканини ўзингиз ҳал қилинг.

СИГИР(22.0420.05)

Оила даврасида кўпроқ бўлишга ҳаракат қилинг. Бундай онлардан ўзингиз ҳам завқланасиз, ҳам оила аъзоларингизни хотиржам этасиз.

ЭГИЗАКЛАР(22.05-21.06)

Анчадан бери иккиланиб юрган юмушни бажаришга киришасиз. Унутманг, бу ишда сизга ҳамкорлик қилиши мумкин бўлган кишилар унчалик кўп эмас.

ҚИСҚИЧБАҚА (22.06-22.07)

Шу кунларда соғлиғингиз билан боғлиқ муаммолар сизни ҳамма нарсадан кўпроқ безовта қилади. Муолажаларни кечиктирмасдан дарҳол бошлаганингиз маъқул.

АРСЛОН (23.07-22.08)

Сизнинг таклифларингиз ҳамкасбларингиз қаршиликларига учраши мумкин. Бу ҳолатдан ортиқча қизишиб, тортишиб ўтиришнинг ҳожати йўқ.

ПАРИЗОД(23.08-22.09)

Унча олис бўлмаган манзилга хизмат сафарига боришингиз мумкин. Олдиндан тузилган режаларингиз барбод бўлсада, сафардан бош тортманг.

ТАРОЗИ (23.09-22.10)

Шу кунларда молиявий аҳволингиз айтарли даражада яхши эмас. Устига-устак чиқимдор бўлишингизга тўғри келади, яқинларингиз бунга сабабдир.

ЧАЁН (23.10-22.11)

Дам олиш кунларигача фарзандларингиз билан боғлиқ ташвишлар билан банд бўласиз. Дам олиш кунларида эса табиат қўйнида бўлишга ҳаракат қилинг.

ЎҚОТАР (23.11-21.12)

Кўпдан бери ечимини топмаётган муаммолар шу кунларда кутилмаганда ҳал бўлиши мумкин. Албатта, кўп нарса сизнинг ўзингизга ҳам боғлиқ.

ТОҒ ЭЧКИСИ(22.12-19.01)

Сизга муҳим топшириқ беришлари ва уни қисқа муддатда адо этишингизни илтимос қилишлари мумкин. Топшириқни кутганларидан ҳам аъло даражада уддалайсиз.

ҚОВҒА (20.01-18.02)

Мол-мулк, кўчмас мулк талаш бўлаётган можарога аралашиб қолишингиз мумкин. Томонларни келиштиролмайсиз, шунинг учун вақтингизни беҳуда сарфламанг.

БАЛИҚ (19.02-20.03)

Шу кунларда касбий фаолиятингизга ижодий ёндошишингиз натижасида кетма-кет муваффақиятларга эришасиз. Сизнинг бу ютуқларингиз эътиборсиз қолмайди.

Обод маҳалла йили

нинг энг асосий тадбирлари ҳали олдинда. Бундан бебаҳра қолмайин десангиз газетамизга обуна бўлишни унутманг!

НАШР КЎРСАТКИЧИМИЗ 148

Обуна-2003

Mahalla

Сиз ҳам обуна бўлишни унутманг!

«Mahalla» газетаси таҳририяти Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги Бош директори Рустам Шомуродович Шоғуломовга қизи

ЭЛЬВИРАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «Маҳалла» жамғармаси бошқаруви ва «Mahalla» газетаси таҳририяти жамғарманинг Тафтиш комиссияси раиси, Акмал Икромов тумани Оқтепа маҳалласи оқсоқоли Махсуд РИХСИЕВга ўғли

РУСТАМнинг

бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Билмасангиз, билиб олинг!

Истеъмолчининг розилиги билан сотувчи нуқсонли товарни бошқа турдаги шундай товарга алмаштириб бериб, харид нархини тегишлича қайта ҳисоб-китоб қилиши шарт.

Ўзбекистон Республикаси "Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги

Қўйлиқ бозори бозори яқинида 7 сотихли ҳовли жой сотилади ёки квартирага алмаштирилади.
т е л : 450582

Mahalla

Бош муҳаррир: **Чори ЛАТИПОВ**

Таҳрир ҳайъати:

Аъзам ГАДОЙБОЕВ,
Акмал САИДОВ,
Нигматилла АБДУЛЛАЕВ,
Бобур АЛИМОВ,
Эркин БОҚИБОЕВ,
Расул РАҲМОНОВ
(бош муҳаррир биринчи ўринбосари),
Рустам ҚОСИМОВ,
Раҳмон ҚЎЧҚОР,
Бахтиёр РИЗАЕВ,
Шухрат РИЗАЕВ,
Шавкат ЎРАЗАЕВ,
Таънаберди ҚУРБОНОВ,
Эркин ҒУЛОМОВ.

Масъул котиб: Аслиддин БЎРИЕВ

Саҳифаловчи: Аброр БЕРДИЕВ

Навбатчи: Мавлуда ҚОСИМОВА

Газета таҳририят компьютерларида терилди ва саҳифаланди, офсет усулида босилди. А-2, 2 босма тобоқ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Тошкент, Матбуотчилар кўчаси 32.

Телефонлар:
Қабулхона — 136-53-93.
Тел/Факс: — 133-44-25.
Масъул котиб: 136-53-75
Хатлар бўлими: 136-57-62.

7790 нусхада чоп этилди. Буюртма Г-239 Топширилди—21.00